

DEN SAMMENHÆNGENDE PLAN FOR VEJLEDNINGEN I TØNDER KOMMUNE

UDARBEJDET AF UNGDOMMENS
UDDANNELSESVejledning TØNDER

2026

Indhold

1. Indledning	s. 3
2. Opbygning af "Den sammenhængende plan for vejledning"	s. 4
3. Organisering	s. 5
a. Ungeguides	
4. Unges Uddannelsesvalg	s. 7
a. Samarbejdspartnere	
5. Identifikation af unge med behov for en særlig	s. 9
a. målrettet undervisnings- og vejledningsindsats	
b. Juniormesterlærer	
c. STU	
6. Grundskole vejledning - "Uddannelse og job"	s. 14
a. Efterskole elever	
b. Hjemmeunderviste unge	
7. Forældre	s. 18
8. Årsplan	s. 19
9. Ungevejledning	s. 20
10. Evaluering og Statistik	s. 23
11. Afsluttende kommentar	s. 23

Indledning

Med den politiske aftale fra 201(<https://uvm.dk/media/fqijhsik/180913-fra-folkeskole-til-faglaert-erhvervsuddannelser-til-fremtiden.pdf>), blev det aftalt, at der skal være en sammenhængende plan for vejledningen i kommunerne. Denne vejledning er i 2024 blevet ændret, til "en sammenhængende plan for skole og vejledningsindsatsen for årgangene 7. og 10. klasse", som i materialet kaldes "Den sammenhængende plan".

Ungdommens Uddannelsesvejledning Tønder har valgt også at udarbejde "Den sammenhængende plan for vejledning" her beskrives Ungdommens Uddannelsesvejledningen arbejde med KUI målgruppen, hvor "Den sammenhængende plan", som beskriver kommunens skole- og vejledningsindsatser for elever i grundskolen, ses som en del af "Den sammenhængende plan for vejledning".

Lovgivning i forhold til ovenstående:

- <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2026/387>
- <https://uvm.dk/grundskole/folkeskolen/fag-og-indhold/udskoling/vejledning-og-overgange-til-ungdomsuddannelse/politiske-aftale-love-og-regler/love-og-bekendtgørelser/>
- <https://uvm.dk/grundskole/folkeskolen/fag-og-indhold/udskoling/vejledning-og-overgange-til-ungdomsuddannelse/ungdomsuddannelse/>

Hovedformålet med "Den sammenhængende plan for vejledning" er at redegøre for, hvordan der arbejdes med elevernes afklaring af deres uddannelsesvalg. Samtidig skal "Den sammenhængende plan" føre til, at vejledningsaktiviteterne i udskoling integreres i den øvrige undervisning i folkeskolens fag og emner. Den sammenhængende plan for vejledningens formål er, at beskrive vejledningsaktiviteter og vejledningsarbejdet overfor de unge og deres forældre, samt andre interessenter.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at "Den sammenhængende plan" udarbejdes, men det er skolerne, der gennem vejledere, skoleledere og lærere, skal få planen til at leve. Det er dem, der skal tilrettelægge skoledagen, så elever og forældre får oplevelsen af, at vejledningsaktiviteterne, der skal støtte elevens nysgerrighed og sikrer god overgang til ungdomsuddannelserne, spiller naturligt ind i skolens dagligdag.

Elever og forældre skal opleve, at der er sammenhæng mellem de forskellige vejledningsaktiviteter, uddannelsesvalget og overgangen til ungdomsuddannelser.

I Tønder Kommune kan unge i grundskolen via Ungdommens Uddannelsesvejledning, få vejledning om ungdomsuddannelse og fremtidigt erhverv, dette gælder også unge under 25 år, hvis de ikke har en erhvervskompetencegivende ungdomsuddannelse.

I et samarbejde mellem KUI, herunder bl.a. Ungdommens Uddannelsesvejledning, ungdomsuddannelserne og grundskolerne, skabes den gode overgang for unge, der starter direkte i ungdomsuddannelse efter grundskolen. Der udarbejdes individuelt tilpassede aftaler og planer med de unge, som ikke er i stand til eller ikke ønsker at starte en ungdomsuddannelse i direkte forlængelse af grundskolen.

Uddannelsesvejlederne yder vejledning til elever i folkeskolens 7.-10. klasser. De giver kollektiv vejledning til alle og individuel vejledning til unge, som vurderes at have behov for vejledning jf. model s.10

I Tønder Kommune er det politisk besluttet, at der tilbydes individuel vejledning for alle elever på 8. årgang på de skoler, hvor Ungdommens Uddannelsesvejledningen har vejledningsforpligtigelsen.

Uddannelsesvejledningen formidler og koordinerer udsendelsen af elever i introduktions- og brobygningsforløb i 8.-10. klasse.

I Tønder Kommune er det grundskolevejlederne, der forestår vejledningen af alle elever i 7.-10. klasse – det gælder både folkeskoler, fri- og privatskoler samt eksterne skoletilbud. Man kan finde en oversigt over de skoler, som Ungdommens Uddannelsesvejledning er tilknyttet på <https://uutoender.dk/> – forsiden.

På hjemmesiden: <https://uutoender.dk/> – under fanebladet "Uddannelse og job", kan man ligeledes finde undervisningsmaterialer til grundskolen, der kan bruges indenfor det timeløse fag "uddannelse og job". Et fag der starter i 1. klasse, og spiller en vigtig rolle i forhold til uddannelsesvejledningen i grundskolen. Ansvar for undervisningen i det timeløse fag "uddannelse og job" er grundskolernes, mens vejlederne er behjælpelige i forhold til materialer og kontakt til erhvervslivet.

Opbygning af "Den sammenhængende plan for vejledning"

"Den sammenhængende plan for vejledning" for Ungdommens Uddannelsesvejledning findes på hjemmesiden <https://uutoender.dk/>. I materialet er der indarbejdet links med henvisninger til eksisterende materialer, det gør at beskrivelserne kun skal opdateres ét sted og elever, lærere, forældre og ungdomsuddannelserne ved, hvor de skal finde de informationer, de har brug for.

Den sammenhængende plan for vejledningen, skal læses som et overblik over Tønder Kommunes vejledningsindsats, hvor man henvises til eventuelle uddybende beskrivelser og lovgivning via links.

Planen er bygget op som korte beskrivelser af Tønder Kommunes organisering og giver et indblik i, hvordan der arbejdes med de forskellige vejledningsindsatser og elevernes overgange fra grundskole til ungdomsuddannelse.

For at give eleverne et overblik over de mange uddannelses- og jobmuligheder arrangeres der forskellige vejledningsaktiviteter, disse samt øvrige vejledningsaktiviteter der præsenteres for eleverne i Tønder Kommune, illustreres i et skema, og deles endvidere op i lovbundne, kommunale og skolebestemte aktiviteter. Ungdommens Uddannelsesvejledning, Tønders samarbejdspartnere og forældre involveres på forskellig vis, i forbindelse med vejledningsaktiviteterne, hvilket vil blive præsenteret i planen.

Planen indeholder desuden en beskrivelse af, hvordan Ungdommens Uddannelsesvejledning evaluerer vejledningsaktiviteter, og hvordan disse evalueringer efterfølgende anvendes. Alt

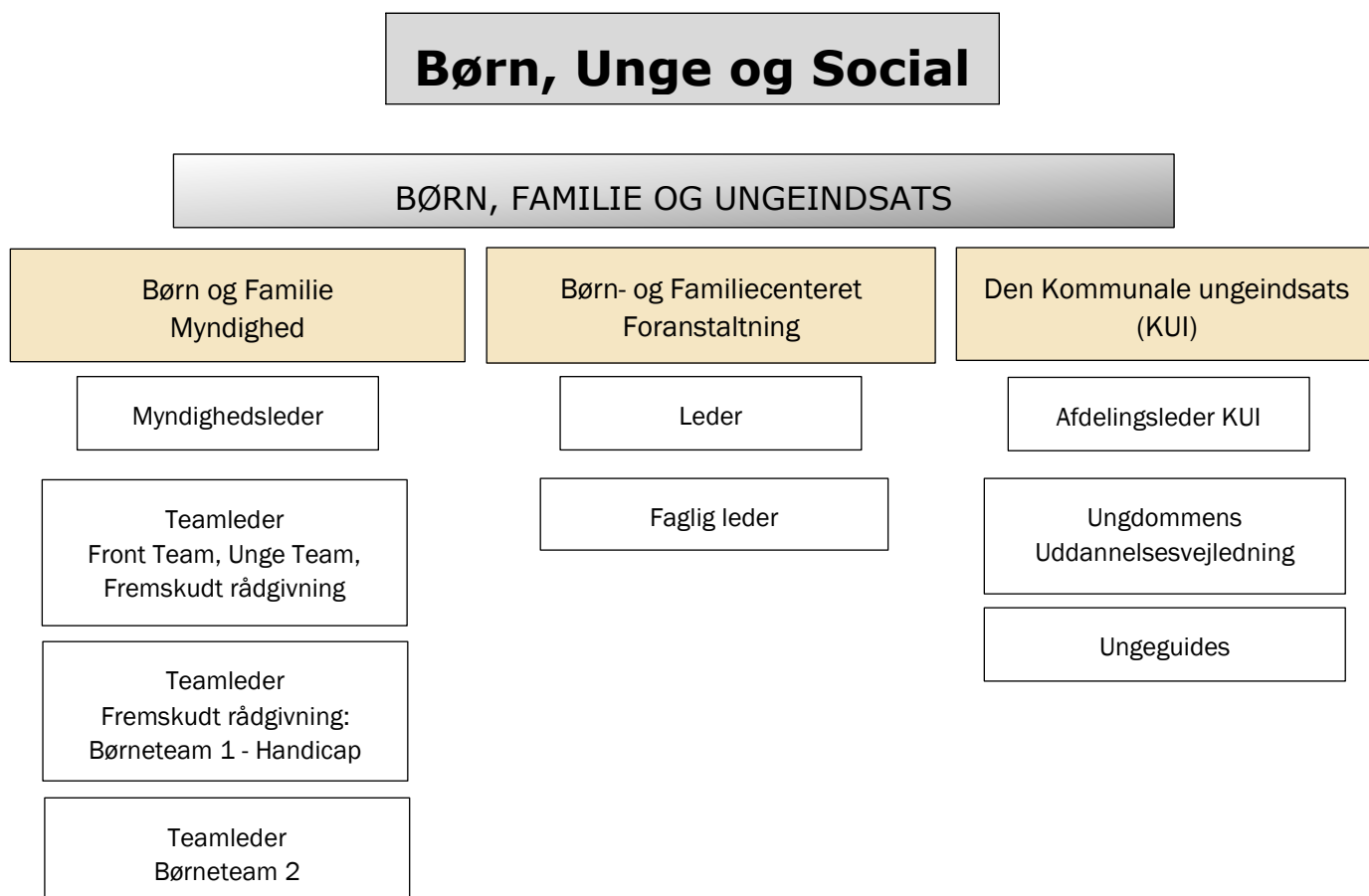
sammen for at gøre os klogere på og kvalitetssikre arbejdet med vores vejledningsaktiviteter i forhold til de unges uddannelsesvalg.

Organisering

Ungdommens Uddannelsesvejledning, i Tønder Kommune, er organiseret under "Børn, Unge og Social". Hos Ungdommens Uddannelsesvejledning er der ansat vejledere og ungeguides, som ledes af afdelingsleder for Ungdommens Uddannelsesvejledning og KUI.

Arbejdsgrundlaget for Børn, familie og ungeindsats i Tønder kommune præsenteres her:

[Arbejdsgrundlag Børn Familie Ungeindsatsen - Adobe cloud storage](#)

• Ungeguides

Ungeguiderne er en del af Den Kommunale Ungeindsats (KUI) i Tønder kommune og er fysisk placeret sammen med Ungdommens Uddannelsesvejledning på Campus Tønder.

Ungeguidernes kerneopgave er at forebygge frafald blandt unge på ungdoms- og erhvervsuddannelserne og blandt unge i beskæftigelse.

Ungeguiderne er et tilbud til unge om ekstra støtte i de mange overgange som er med til at kendetegne ungdomslivet.

En ungeguide kan støtte, vejlede og hjælpe den unge til selvhjælp, men ungeguiden er ikke en behandler.

Unge mellem 15 og 25 år, kan gøre brug af støtte og guidning fra en ungeguide, når den unge af personlige eller sociale årsager, har behov herfor.

Den unge kan henvises til en ungeguide via UU-vejleder, studievejleder, jobcenter, virksomhedskonsulent, arbejdsgiver, PPR-medarbejder, skoleleder, rådgiver fra Børn og Familie, lokalpsykiatrien og andre.

Ungeguides kan tilknyttes unge med adresse i Tønder kommune, ligeledes kan unge, bosat uden for Tønder Kommune, som går på en grundskole, ungdoms- eller videregående uddannelse, i Tønder Kommune, gøre brug af tilbuddet om ungeguide. Det gælder derfor også unge, der går på en erhvervsskole og måske er i gang som lærling i en virksomhed.

Ungeguides tager udgangspunkt i den enkelte og i dennes personlige, sociale- eller praktiske behov, i tæt samarbejde med den unge. Som ungeguide er der metodefrihed, hvilket betyder at ethvert forløb bliver tilrettelagt individuelt, med den unge i centrum. Omfanget og tidsforbruget er varierende, og tilrettelægges altid sammen med den unge.

Opgaver i forhold til de unge, er individuelt sammensat, men det vigtigste er, at ungeguiden er den gennemgående person, i forhold til de instanser den unge har kontakt med.

Opgaverne kan bl.a. være:

- Støtte til den gode overgang fra eksempelvis grundskolen til ungdomsuddannelsen
- Morgenvækning
- Hjælp til at søge/finde bolig
- Støtte til at skabe et økonomisk overblik/budget lægning
- Støtte til at blive tilknyttet psykiatrien
- Følgeskab til lægebesøg
- Følgeskab til rådgivningscentret (misbrug)
- Støtte til at komme i kontakt med NGO'er.
- NADA behandling
- m.m.

Forløbet afsluttes, når den unge er forankret i en ungdomsuddannelse eller har tilknytning til arbejdsmarkedet, og føler sig klar til at stå på egne ben. Det er den unge selv, der vurderer hvornår

ungeguiden kan træde tilbage, og den unge kan altid henvende sig igen og få ungeguide tilknyttet.

I KUI, oplever vi, at ungeguides nytter.

Som fagperson kan du læse mere her:

<https://uutoender.dk/wp-content/uploads/2026/07/260629-Ungeguidestoetten-i-Toender-Kommune.pdf>

Unge uddannelsesvalg

Ungdommens Uddannelsesvejledning anser kerneopgaven som "Vi vejleder og understøtter den unges vej til uddannelse og job", derfor arbejdes der i Ungdommens Uddannelsesvejledning på mange fronter, når det drejer sig om at forberede de unge på deres uddannelsesvalg.

I den kollektive vejledning, udfordres de unge i deres forestilling om valg af uddannelse og af job, så de kan træffe et uddannelsesvalg på et reflekteret og oplyst grundlag, samtidig med, at der tages udgangspunkt i den enkeltes ønsker og interesser/drømme.

Det er af stor betydning, at alle tager bevidst del i at få den unge godt på vej i uddannelsessystemet. Forvaltningen, ungdomsuddannelserne, grundskolen, forældre og den unge må være bevidste om deres del af ansvaret, og dermed indgå i samarbejdet og i de handlinger, der skal til for at få den unge godt på vej.

- **Samarbejdspartnere**

Det er Tønder Kommunes mål, at alle unge får en uddannelse og et job.

Et vigtigt skridt på vejen er, at alle unge påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse. Her er den gode overgang fra grundskolen til ungdomsuddannelsen vigtig, og det er en fælles opgave mellem alle aktører omkring den unge.

Den gode overgang skabes i Tønder Kommune ved, at Ungdommens Uddannelsesvejledning udarbejder en KUI-plan, hvor aktører omkring den unge er synliggjort og opgavefordelingen ligeledes.

Der afholdes overdragelsesmøder mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning, 10. klassestilbud, ungdomsuddannelserne og evt. efterskoler, hvor UU-vejlederne via de unges KUI-planer orienterer uddannelsesinstitutionerne om kommende unge. Ved overdragelsen gøres opmærksom på bl.a. støttebehov, så kommende uddannelsesinstitutioner kan være forberedte på at tage imod den

unge. Overdragelsen foregår selvfølgelig med samtykke, og hvis den unge er under 18 år, indhentes også samtykke fra den unges forældre.

Ungdommens Uddannelsesvejledning modtager materialer, og andre relevante bilag, fra blandt andet grundskolen/forældre og PPR med samtykke, så overdragelsen kan være så kvalificeret som muligt, og den unge inddrages i udfyldelsen af en eventuel KUI-plan.

Den unges støttebehov vil med samtykke fremgå af www.spsa.dk (Børne- og Undervisningsministeriets digitale sagsbehandlingssystem for specialpædagogisk støtte, SPS), hvor Ungdommens Uddannelsesvejledning vedhæfter dokumentation for funktionsnedsættelse eks. ADHD eller høreredsættelse. I forhold til unge, der er testet ordblinde har SPSA direkte integration til "Ordblindetesten", så den unges ordblindetest kommer derfor automatisk med i uddannelsesstedets ansøgning, når uddannelsesstedet søger om støtte på baggrund af læse- og skrivevanskeligheder.

Ungdomsuddannelserne får på den måde viden om den unges funktionsnedsættelse og kan iværksættes støtten hurtigst muligt i forbindelse med den unges skolestart.

(For dig i den kommunale ungeindsats (KUI) | SPS)

Ud over forældrene til den unge, hvis denne er under 18 år, samarbejder Ungdommens Uddannelsesvejledning med mange forskellige aktører omkring de unge, se oversigten nedenfor:

Ungdommens Uddannelsesvejledning

Identifikation af unge med behov for en særlig målrettet undervisnings- og vejledningsindsats

Folkeskolen skal sammen med Ungdommens Uddannelsesvejledning klæde de unge (og deres forældre) på, til at kunne træffe et kvalificeret uddannelsesvalg på et oplyst grundlag.

Unge med behov for en særlig undervisnings- og vejledningsindsats, er i fokus for Ungdommens Uddannelsesvejledning, derfor er samarbejdet med grundskolerne af stor betydning.

I Tønder Kommune, har Ungdommens Uddannelsesvejledning udarbejdet et forslag til, hvordan man kan identificere unge med særlige målrettet undervisnings- og vejledningsbehov.

Dette forslag er præsenteret for skoleforvaltningen og skolelederne i kommunen, til videre behandling af skoleforvaltningen, som nedsatte en arbejdsgruppe, hvor nedenstående punkter er blevet behandlet:

- Hvordan man sikrer aftaler/indsatser overfor unge med vejledningsbehov skriftliggjort.
- Hvordan og hvornår Ungdommens Uddannelsesvejledning inddrages overfor elever med vejledningsbehov, herunder også hvordan man ser det løbende samarbejde omkring unge med vejledningsbehov.
- Hvordan man vil skabe en tydelig sammenhæng mellem det timeløse fag "Uddannelse og job", og kollektive vejledningsaktiviteter på de forskellige klassetrin.

Arbejdsgruppens arbejde har resulteret i modellen på næste side, hvor samarbejdet omkring den unge illustreres. Den fulde version af arbejdsgruppens arbejde kan findes her:

[Plan for identifikation af elever med særlige vejledningsbehov - Tønder Kommune - Endelig udgave \(09 \(002\)\).pdf](#)

I processen kan grundskolerne vælge at arbejde med meddelelsesbogen, hvor bl.a. uddannelsesønske og indsatser overfor de unge med behov for en særlig undervisnings- og vejledningsindsats kan fremgå. Ungdommens Uddannelsesvejledning har ikke adgang til meddelelsesbogen, men denne eller andre værktøjer som fri- og privatskoler benyttet, kan danne baggrund for samtaler mellem klasselærer/klasse-team og Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Indsatserne overfor den unge udarbejdes i et samarbejde mellem skole, Ungdommens Uddannelsesvejledning, forældre, den unge og evt. eksterne parter. Alle parter skal føle ejerskab over handleplanen for den unge, som løbende følges op via eks. tværmøder og/eller møder med forældre eller med den unge.

Modellen viser, at Ungdommens Uddannelsesvejledning taler med alle elever på 8. årgang, 10. årgang, elever i juniormesterlærer, og unge i specialtilbud. Derudover vil elever indenfor målgruppen "behov for en særlig undervisnings- og vejledningsindsats" skulle identificeres i et samarbejde mellem den unge, forældre, skole og eksterne parter, hvor fokus er:

- Mistrivsel
- Manglende selvindsigt
- Opfylder ikke de faglige adgangskrav til ungdomsuddannelserne

MODEL FOR SAMARBEJDE OMKRING DEN UNGE

Uddannelsesplanen Uno ung er omdrejningspunktet for de individuelle samtaler med de unge. Uddannelsesplanen startes op på 8. årgang og på 9. årgang er fokus rettet mod de unge med behov for en særlig målrettet undervisning- og vejledningsindsats.

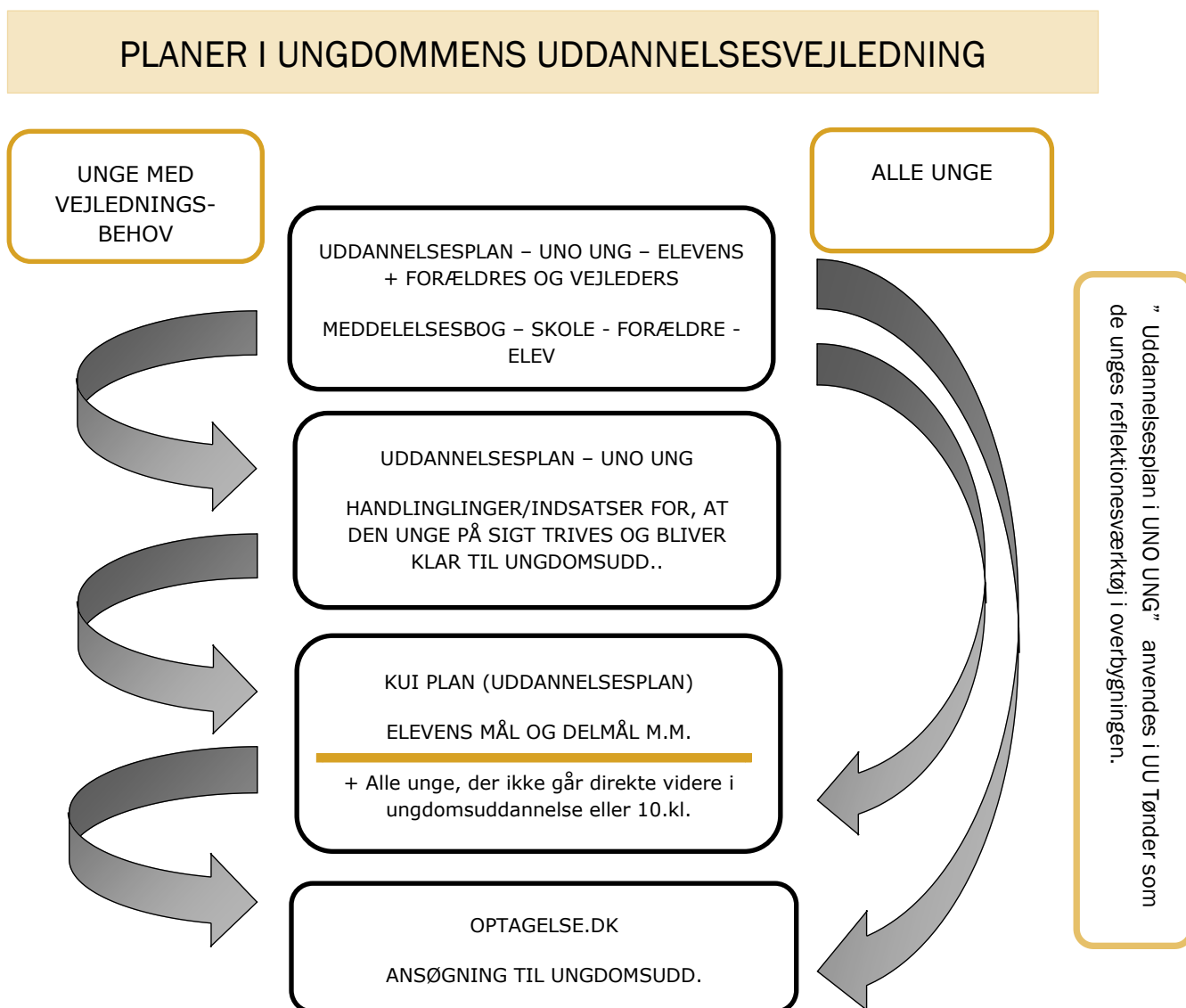
Uddannelsesplanen Uno ung bruges i den kollektive vejledning som et vejledningsværktøj, hvor vejledningsindsatser og den unges refleksioner over uddannelsesvalget og den kollektiv vejledning, fremgår. Se model på næste side.

Når den unge søger ungdomsuddannelse eller 10.kl. efter 9. klasse, udfylder den unge uddannelsesplanen på www.optagelse.dk. Det gælder også unge, der har en aftale med UU om andre aktiviteter.

Unge med behov for en særlig målrettet undervisning- og vejledningsindsats, der afslutter grundskolen, vil i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning få udarbejdet en KUI-plan, der danner rammen for en eventuel overdragelse til kommende uddannelsessted med samtykke fra forældrene. Støttebehov ud over ordblindhed registreres af Ungdommens Uddannelsesvejledning i systemet www.spsa.dk, se mere her: [For dig i den kommunale ungeindsats \(KUI\) | SPS](#)

Alle unge der ikke går direkte i uddannelse efter grundskolen, fordi de eksempelvis skal i arbejde, til udlandet eller har planer om andre aktiviteter, og dermed har en aftale med Ungdommens Uddannelsesvejledning, vil få udarbejdet en KUI plan, hvor den unges fremtidige planer fremgår.

Nedenstående model illustrerer planernes sammenhæng:

Information om de enkelte planer og deres indhold, se mere her:

PLANER I UU - 2026 - Adobe cloud storage

• **Juniormesterlærer**

Juniormesterlærer er et tilbud til alle unge i grundskolens 8. og 9. årgang. Se mere nedenfor:

- <https://uvm.dk/grundskole/folkeskolen/fag-og-indhold/udskoling/juniormesterlaere/>
- <https://uvm.dk/grundskole/folkeskolen/fag-og-indhold/udskoling/folkeskoleelever-i-praktik/>
- [250410-Juniormesterlaere-vejledning.pdf](#)

I Tønder Kommune orienterer man interesserede forældre og elever på 7. årgang på de 4 distriktsskoler om muligheden. Ungdommens Uddannelsesvejledning deltager i orienteringsmøderne og kan her informere elever og forældrene om eksempelvis adgangskrav til ungdomsuddannelserne m.m.

Ungdommens Uddannelsesvejledning har udarbejdet et samtalepapir, der i drøftelsen med den unge og forældrene kan være omdrejningspunktet:

Juniormesterlærer 2026-27 - Adobe cloud storage

Tønder Kommune har derudover udarbejdet informationsmateriale til forældre og elever på hjemmesiden, se: Juniormesterlære - Tønder Kommune

Elever, der vælger juniormesterlærer anses i Ungdommens Uddannelsesvejledning som elever med behov for en særlig målrettet undervisning- og vejledningsindsats og vil derfor få individuel vejledning både på 8. og 9. årgang. Denne gruppe elever vil i samarbejde med forældre og vejlederen få udarbejdet en KUI plan, der danner rammen for overdragelsen til den ungdomsuddannelse den unge søger ind på efter grundskolen.

Skoleforvaltningen har udarbejdet materiale til virksomhederne – se link nedenfor, hvor der oplyses om juniormesterlærer, denne udleveres af Ungdommens Uddannelsesvejledning til virksomheder, der deltager i den kollektive vejledningsaktivitet "Virksomhedsbesøg" og kan ligeledes sendes eller udleveres til interesserede virksomheder, hvis de ønsker at vide mere inden de evt. tilmelder sig på www.ungijob.dk., som mulig praktikplads for juniormesterlærerelever.

Juniormesterlære i Tønder Kommune - Informationsfolder til virksomheder - Adobe cloud storage

• **STU – Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse**

Unge med særlige behov kan tilbydes en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). På STU arbejdes der med at styrke de unges personlige, sociale og faglige færdigheder i et støttende miljø, for at forberede dem til et aktivt voksenliv. STU er en treårig uddannelse, rettet mod unge i alderen 16-25 år, der har brug for specialpædagogisk støtte, og ikke kan følge traditionelle uddannelsesveje.

STU-uddannelser er ikke formelt kompetencegivende, men hjælper unge med særlige behov med at danne relationer, udvikle sig fagligt, og forberede dem til fremtidig beskæftigelse. Et STU-forløb følger en individuel uddannelsesplan, tilpasset de unges særlige behov, og skaber forudsætninger for videre uddannelse.

Formålet med den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse er, at unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til et så selvstændigt og aktivt voksenliv som muligt, samt bidrage til at skabe forudsætninger for videre uddannelse og beskæftigelse.

I Tønder kommune, har vi et kommunalt dagtilbud på Tønder Ungdomsskole i Abild.

Som udgangspunkt, har den unge ret til at vælge mellem flere tilbud. Kommunen skal derfor præsentere de unge for flere relevante STU-tilbud. Fra 2025 sikres de unge yderligere indflydelse ved, at de også får mulighed for at komme med et alternativt forslag, som kommunen skal tage stilling til. Aftalen indebærer også, at kommunerne skal være opmærksomme på måden, de unge inddrages på i både visitationsprocessen, og i den løbende tilrettelæggelse af uddannelsen, så de unge har reel medbestemmelse.

For at give de unge og deres familier et overblik over uddannelsesmulighederne, etableres der en portal over de STU-udbydere, kommunerne samarbejder med, inklusiv kommunes egne STU-tilbud, se: <https://stu-overblik.uvm.dk/>

For at blive visiteret til STU, skal den unge, eller dennes forældre rette henvendelse til Ungdommens Uddannelsesvejledning. Ungdommens Uddannelsesvejledning gør endvidere opmærksom på tilbuddet i vejledningen af de unge på grundskolerne, specialklasser og specialskoler, hvor det vurderes relevant.

Ungdommens Uddannelsesvejledere udarbejder, i samarbejde med den unge og forældrene, en indstilling til STU. Indstillingen skal indeholde en beskrivelse af den unges udfordringer, og en redegørelse for hvorfor den unge ikke ville kunne indgå i det ordinære uddannelsessystem.

Såfremt den unge visiteres til en STU, udarbejder Ungdommens Uddannelsesvejledning en forløbsplan, der skal fungere som styringsredskab for den unges STU forløb. Forløbsplanen skal indeholde langsigtede mål for den unges STU, hvor udviklingsmål for både den unges personlige, faglige og sociale mål for uddannelsen skal indgå.

Ungdommens Uddannelsesvejlederen følger op på den unges STU forløb ca. hver 3 måned, og tilretter sammen med den unge forløbsplanen, hvis nødvendigt.

Inden den unge afslutter sin STU, koordineres der med øvrige samarbejdspartnere, f.eks. jobcenteret, så der foreligger en plan for den unge efter endt STU.

Læs mere om STU:

<https://www.uvm.dk/saerligt-tilrettelagt-ungdomsuddannelse/om-stu>

[Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse \(stu\) | Børne- og Undervisningsministeriet](#)

Grundskolevejledning - "uddannelse og job"

Det timeløse fag "uddannelse og job" sætter fokus på elevernes håndtering af- og forståelse for deres eget uddannelsesforløb, samt overgangene i uddannelsessystemet. Dette fokus skabes bl.a. ved hjælp af elevernes viden om dem selv, fag, uddannelser, arbejdsmarked og samfundet. Det kan i praksis gøres ved, at arbejde med de unges erfaringer, drømme, valg, refleksioner, forventninger, motivation samt koblingen til deres fritid og øvrige liv.

I bl.a. det personlige møde med unge og i den kollektive vejledning, udfordrer, udvikler og understøtter Ungdommens Uddannelsesvejledning valgprocesser og valgkompetencer i forhold til fremtidig uddannelse og job.

Elevernes udbytte af vejledningsaktiviteterne forstærkes, når det kombineres med både for- og efterbehandling, særligt når der arbejdes konkret med elevernes refleksioner, perspektiver og viden. Elevernes erfaringer og refleksioner indarbejdes i de systemer, som skolerne benytter sig af fx. Aula eller www.minuddannelse.dk, hvor eleverne med fordel kan benytte sig af meddelelsesbogen eller uddannelsesplanen uno ung.

I forlængelse af ovenstående fremgår vigtigheden i, at man i grundskolen har fokus på det timeløse fag "uddannelse og job", da vejledningsaktiviteterne bygger oven på elevernes erfaringer/viden fra uddannelses- og jobforløb, herunder bl.a. praktikforløb:

Fælles mål og Faghæftet for uddannelse og job ses nedenfor:

- [GSK Fællesmål Uddannelse og Job](#)
- [Faghæfte - Fælles Mål, læseplan og vejledning - Uddannelse og job - GRUNDSKOLE | Emu.dk](#)

Regler om erhvervspraktik mv. se nedenfor:

- [Folkeskoleloven](#)
- [Erhvervspraktik i folkeskolen | Børne- og Undervisningsministeriet](#)
- [Forsikring af elever i praktik | Børne- og Undervisningsministeriet](#)

Hvad den enkelte elev informeres om og hvornår den enkelte elev informeres omkring forskellige vejledningsaktiviteter, afhænger af den enkeltes behov. Vejledningsaktiviteterne tilpasses eleven og den årgang eleven er tilknyttet, så der er sammenhæng mellem den kollektive vejledning og den vejledningsaktivitet den enkelte står overfor.

Uddannelses- og job aktiviteter samt for- og efterbehandlingsforløb af vejledningsaktiviteter, er der fra skolens side mulighed for at implementere i alle vejledningsaktiviteter fra 6.-10. klasse, se næste side:

	Kollektiv vejledning	Faste uddannelses- og job aktiviteter	Beslattes på den enkelte skole
7.klasse	Kollektiv vejledning (UU vejledning/efterskole/virksomhedsbesøg mv.) Mulighed for kollektiv praktik. Deltagelse i tværmøder. Juniormesterlærer – information til elever om muligheden, se afsnittet "Juniormesterlærer".	Lærerne informeres om UJ. materialer /forløb Alle eleverne og forældre inviteres på virksomhedsbesøg Information om Talent-praktik på de kommunale skoler	UJ.: T.E.G. Solution
8.klasse	Kollektiv vejledning: Uddannelsesplan-Uno ung/ ug.dk/ uddannelsessystemet/ introduktionskursus/efterskole/ Åbent hus/virksomhedsbesøg mv. Individuel vejledning til alle elever. Individuel erhvervspraktik kan tilbydes. Kollektiv erhvervspraktik på nogle skoler. Erhvervspraktikformidling. Deltagelse i tværmøder. Udarbejde Uddannelsesplan – Uno ung for nogle elever.	Introduktionskursus Lærerne informeres om UJ. materialer /forløb Alle elever og forældre inviteres til åbent hus på ungdomsuddannelserne Alle eleverne og forældre inviteres på virksomhedsbesøg	Erhvervspraktik UJ.: SKILLS UJ. aktiviteter planlagt lokalt Talent-praktik
9.klasse	Kollektiv vejledning: Uddannelsesplan – Uno ung/optagelse.dk/optagelsesprøver/ brobygning/Praktikpladssøgning/Åbent hus/ ungdomsuddannelserne/ virksomhedsbesøg mv. Individuel erhvervspraktik kan tilbydes. Kollektiv erhvervspraktik. Erhvervspraktikformidling. Deltagelse i tværmøder.	Brobygning for nogle elever. Alle elever og forældre inviteres til åbent hus på ungdomsuddannelserne Lærerne informeres om UJ. materialer /forløb	Erhvervspraktik UJ. aktiviteter planlagt lokalt

	Udarbejde Uddannelsesplan – Uno ung for nogle elever i målgruppen for særlig vejl. Indsats. Overdragelse af eleven til kommende uddannelsesinstitution – evt. KUI plan.	Alle eleverne og forældre inviteres på virksomhedsbesøg	
10.klasse	Kollektiv vejledning: Uddannelsesplan - Uno ung/optagelse.dk /optagelsesprøver/brobygning/ Praktikpladssøgning/Åbent hus/ ungdomsuddannelserne/virksomhedsbesøg mv. Individuel vejledning. Udarbejde KUI plan eller Uddannelsesplan - Uno ung. Individuel erhvervspraktik kan tilbydes. Kollektiv erhvervspraktik. Erhvervspraktikformidling. Deltagelse i tværmøder. Overdragelse af eleven til kommende uddannelsesinstitution – evt. KUI-plan.	Brobygning for alle elever Alle elever og forældre inviteres til åbent hus på ungdomsuddannelserne Lærerne informeres om UJ. materialer /forløb Alle eleverne og forældre inviteres på virksomhedsbesøg	Erhvervspraktik UJ. aktiviteter planlagt lokalt

Uddannelses- og jobmaterialer til brug i grundskolen fremgår af UU Tønders hjemmeside, under fanebladet "Uddannelse og job". Der er udarbejdet undervisningsmaterialer, der kan bruges i hele grundskolen, og ligeledes er der lavet for- og efterbehandlingsforløb til vejledningsaktiviteter i overbygningen, hvor bl.a. videomateriale fra lokale virksomheder i Tønder og erhvervsrådets hjemmeside www.ungijob.dk, indgår i relevante forløb.

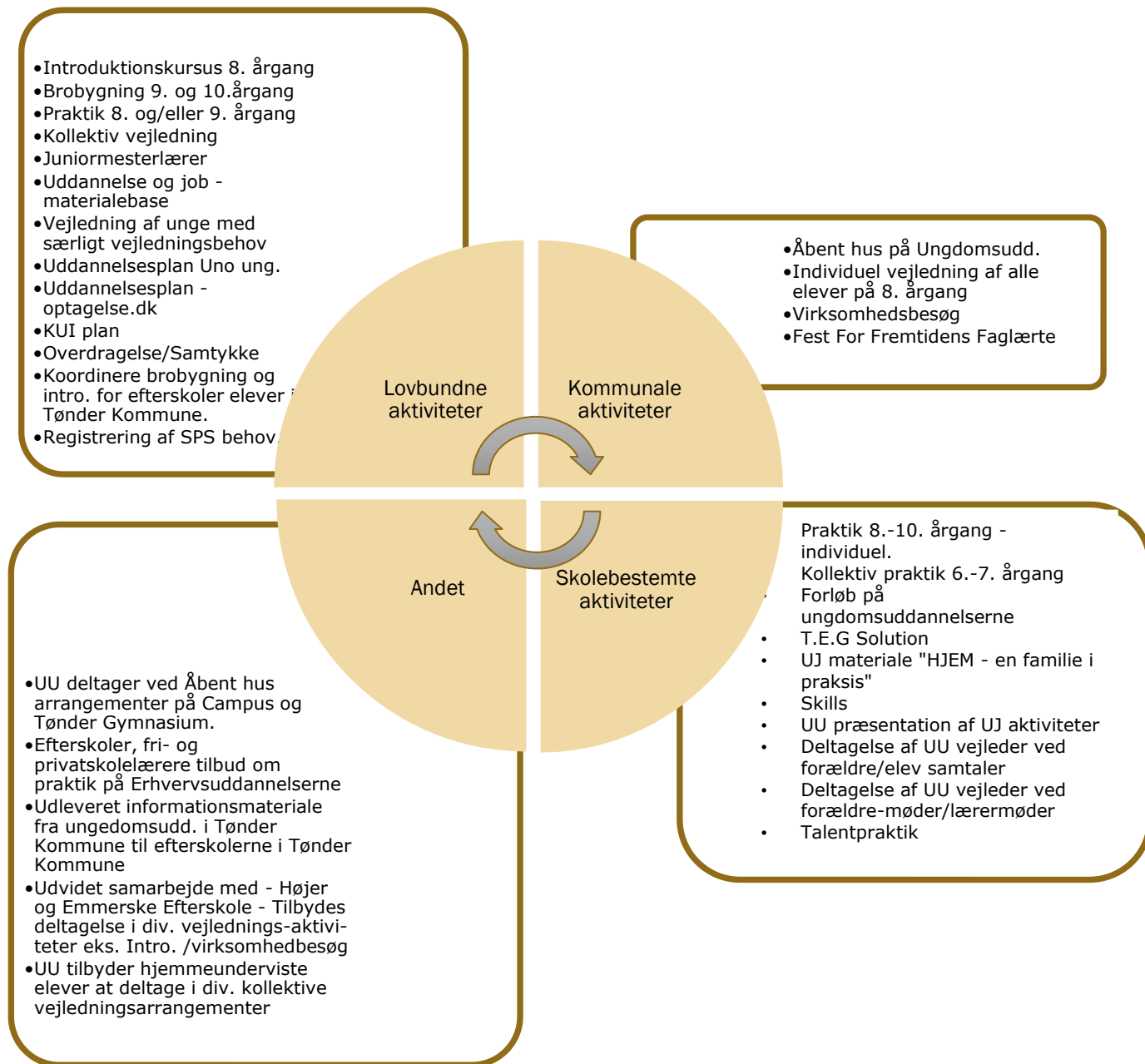
Uddannelses- og jobmateriale, med fokus på erhvervsuddannelserne, præsenteres også på hjemmesiden under "Uddannelse og job" – "Fokus på erhvervsuddannelserne".

Det fremgår tydeligt af materialerne, hvornår i grundskolen materialerne kan bruges, og i hvilke sammenhænge. De fleste materialer er forholdsvis selvinstruerende, så læreren hurtigt kan sætte sig ind i materialet og videreformidle til eleverne. Der er bl.a. udarbejdet UJ-forløb på en uge til alle klassetrin, hvor ugeplan/lektionsplan med mål og ekstra materialer fremgår, men også en let tilgængelig oversigt over indenfor hvilke grundskolefag materialet kan bruges i forbindelse med.

Materialet er udarbejdet, så der hele tiden sker en udvikling og naturlig progression i den vejledning og undervisning, som eleverne kommer igennem.

Ud over de lovbundne vejledningsaktiviteter, såsom brobygning ([Introduktionskurser i 8. klasse | Børne- og Undervisningsministeriet](#), [Brobygning til ungdomsuddannelse | Børne- og Undervisningsministeriet](#), [Erhvervspraktik i folkeskolen | Børne- og Undervisningsministeriet](#))

og kollektiv vejledning, er der også iværksat flere kommunale- og skolebestemte aktiviteter, hvilket demonstreres i nedenstående figur:

I Tønder Kommune tilbyder nogle ungdomsuddannelserne UJ aktiviteter via www.skoletjenesten.dk. Lærerne på de enkelte skoler kan selv udvælge undervisningsmaterialer og indarbejde dem i deres årsplan.

• Efterskole elever

De fleste efterskoler i Tønder Kommune, benytter sig af 10. årgangs brobygningsforløb i Tønder Kommune, enkelte også introduktionskursus og 9.klasses brobygningsforløb.

Højer- og Emmerske Efterskole er der ligeledes en aftale med, om at Ungdommens Uddannelsesvejledning tilmelde deres elever de enkelte introduktionskurser og brobygningsforløb, ligesom de og deres forældre også får tilbud om deltagelse ved vejledningsaktiviteter som virksomhedsbesøg og åbent hus.

• Hjemmeunderviste elever

Unge i overbygningsårgangene, som forældrene har valgt skal hjemmeundervises, tilbydes også deltagelse i de kollektive vejledningsarrangementer som virksomhedsbesøg, brobygning, introduktionskursus og åbent hus. De tilbydes ligeledes individuel vejledning i forbindelse med ansøgning til ungdomsuddannelse.

Ovenstående sker i samarbejde med skoleforvaltningen, der modtager div. tilbud og invitationer, og sender disse til forældre til hjemmeunderviste unge.

Via Vejledningssystemet Uno Ung får Ungdommens Uddannelsesvejledning oplysninger om unge, der hjemmeundervises i kommunen.

Årsplan

For at give lærere, skoleledere, ungdomsuddannelser og andre samarbejdspartnere et overblik over vejledningsaktiviteter i løbet af skoleåret, udarbejdes en årsplan, aspekter af årsplanen fremgår af side 15-16 og via nedenstående link – side 5-13:

[Plan for identifikation af elever med særlige vejledningsbehov - Tønder Kommune - Endelig udgave \(09 \(002\)\).pdf](#)

Der udarbejdes en fælles oversigt over kollektive vejledningsaktiviteter for de skoler hvor Ungdommens Uddannelsesvejledning har vejledningsopgaven, og derudover en oversigt over, hvornår introduktionskursus og brobygningsforløb er planlagt for efterskolernes 8. og 9. klasser, samt de 10. klasser, der ikke vejledes af Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Ungdommens Uddannelsesvejledning har koordinerings - og logistikopgaven i de kollektive vejledningsaktiviteter. Det inkluderer brobygning og introduktionskursus for efterskoler i Tønder Kommune.

Enkelte efterskoler og fri-og privatskoler har særlige ønsker til forløb, dette tages der højde for i planlægningen.

Årsplaner for skolerne udarbejdes i et samarbejde mellem de enkelte skoler, og den UU vejleder der er tilknyttet skolen.

Lovbundne kollektive vejledningsaktiviteter, som introduktionskursus og brobygning koordineres med UU-centrene i Sønderborg, Aabenraa, Haderslev og de ungdomsuddannelser, der er tilknyttet forløbene.

Forældre

Forskning viser, at forældre er vigtige, når det kommer til elevernes overvejelser om uddannelsesvalg (EVA, 2019 og 2026). Derfor er involveringen af- og informationen til forældrene vigtig.

På <https://uutoender.dk/> er der lavet et faneblad til unge og forældre, hvor informationer, som relaterer sig til det uddannelsesvalg de unge står overfor, er samlet - herunder link til videoer og podcasts.

Materialet giver forældrene og de unge muligheden for, at følge med i hvad der sker, samt at se videoerne og høre podcasts igennem med den unge, så man har et fælles grundlag for en snak omkring valget.

Derudover er der link til forskellige video-guides, som kan bruges i forbindelse med udfyldelse af ansøgning til ungdomsuddannelse på www.optagelse.dk og til udfyldelse og underskrivelse af KUI planen.

Alle grundskoler, fri- og privatskoler, hvor Ungdommens Uddannelsesvejledning forestår vejledningen, tilbydes deltagelse af en UU-vejleder ved forældremøder og forældre/elev samtaler. På 8. årgang deltager Ungdommens Uddannelsesvejledning gerne ved alle samtaler, mens vejlederen deltager ved elever på 9. årgang, der er vurderet til at have behov for en særlig målrettet undervisning- og vejledningsindsats.

I forbindelse med forældremøder/samtaler, vil eleverne møde vejlederen på skolen og få dennes kontaktoplysninger. Ungdommens Uddannelsesvejledning vil give et overblik over:

- vejledning i overbygningen
- hvilken rolle elever og forældre spiller i forhold til uddannelsesvalget
- vejledningsaktiviteter den unge vil møde
- information om uddannelsessystemet
- ansvarsfordelingen i forbindelse med unge med behov for en særlig målrettet undervisning- og vejledningsindsats
- handlinger der kan iværksættes for gruppen af unge med behov for en særlig målrettet undervisning- og vejledningsindsats.

Forældre og unge har, ud over ovenstående, altid mulighed for at kontakte Ungdommens Uddannelsesvejledning for yderligere møder, både fysiske og virtuelle.

Der vil løbende blive sendt informationsmateriale til forældrene, primært via Aula eller tilsvarende platforme, der bruges på skolerne. Det kan bl.a. være informationsmateriale som fortæller om de aktiviteter, der er blevet orienteret om på klassen, materiale der henviser til åbent hus-arrangementer, invitationer til vejledningsarrangementer, som fx virksomhedsbesøg m.m.

Forældrene opfordres derudover til, at følge Facebook-siderne fra Ungdommens Uddannelsesvejledning, Forældreguidens side, e-vejledning og www.ungijob.dk m.m.

Afholdes der tværprofessionelle møder/statusmøder omkring de unge, vil Ungdommens Uddannelsesvejledning oftest være tilstede, og forældrene vil kunne få viden om bl.a. krav og forventninger til den unge senere i uddannelsessystemet, herunder også muligheden for at Ungdommens Uddannelsesvejledning har muligheden for at overdrage eleven til ungdomsuddannelsen, så den unge kan få nogle ord med på vejen og komme godt i gang.

Der tilbydes åbent hus-arrangementer på ungdomsuddannelserne, dem udarbejder Ungdommens Uddannelsesvejledning en oversigt over, hvor forældre og unge har mulighed for at høre nærmere om de enkelte ungdomsuddannelser.

Virksomhedsbesøg arrangeres i januar måned, hvor forældre og elever inviteres til besøg på virksomheder i Tønder Kommune. Her får de informationer om krav og forventninger til ansatte, men også et indblik i, hvordan det vil være at være lærling eller muligheder for fritidsjob.

Ungdomsuddannelserne og e-vejledningen udbyder hvert år åbent hus-arrangementer og forældre-webinarer. Disse tilbud gøres forældre og elever løbende opmærksomme på via Ungdommens Uddannelsesvejledning og ministeriet.

Ungevejledning

Der tilbydes vejledning til alle unge under 25 år, der hverken er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse, eller er i fuldtidsbeskæftigelse (minimum 20 timer ugentligt) med henblik på at vejlede om den unges muligheder for at komme i uddannelse eller beskæftigelse.

Målgruppen for ungevejledningen er:

- Unge under 25 år, som hverken er i fuldtidsbeskæftigelse eller i gang med/har fuldført en ungdomsuddannelse og/eller en videregående uddannelse, efter at de har forladt grundskolen eller 10. klasse.
- Elever i ungdomsskolernes tilbud og STU.
- Unge fra 18-25 år, der selv henvender sig for at modtage vejledning

Love og regler:

- Bekendtgørelse af lov om kommunal indsats for unge under 25 år

Ungdommens Uddannelsesvejledning skal gennem en opsøgende og opfølgende indsats tilbyde unge under 18 år vejledning, om valg af uddannelse og erhverv. Er den unge hverken tilknyttet arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet, er Ungdommens Uddannelsesvejledning løbende i kontakt med den unge, så den unge hurtigst muligt får en plan i forhold til uddannelse og/eller beskæftigelse.

Den opsøgende vejledning af 15-17årige unge, sker i forbindelse med oprettelsen/revideringen af den unges uddannelsesplan/KUI-plan. Når Ungdommens Uddannelsesvejledning modtager besked om, at en ung indenfor aldersgruppen er uden for uddannelse / job, vil den unge/forældrene blive kontaktet indenfor 5 dage, og der aftales tilbud inden 30 dage, med inddragelse af forældrene. Kan man ikke komme i kontakt med familien, vil forvaltningen blive kontaktet med forespørgsel om kontaktinformationer, skulle der stadig være udfordringer i forhold til kontakten, vil Ungdommens Uddannelsesvejledning udarbejde en underretning til kommunen.

Vejledningen består bl.a. af samtaler, praktik, besøg på ungdomsuddannelse eller FGU og evt. koordinering af indsatsen med andre eksterne parter. Aftaler og handlinger indarbejdes i KUI planen.

Tilbydes den unge mellem 15-25 år praktik, foregår det i samarbejde med ungeenheden på Jobcentret.

Er den unge mellem 15 og 18 år, er det ungevejlederen i Ungdommens Uddannelsesvejledning, der forestår arbejdet med den unge og praktikken, hvilket bl.a. kræver, at den unge opretter et CV på Jobnet.dk, at der sættes tydelige mål for praktikken (afklarende i forhold til uddannelse eller beskæftigelse), og at disse mål sendes til ungeenheden. Det er ungevejlederen, der har kontakten til virksomheden og står for opfølgning på praktikken.

Tilbydes den unge praktik oprette Ungdommens Uddannelsesvejledningen sammen med den unge et CV for den unge i jobcenterets program, Vitas.

Er den unge over 18 år, sender ungevejlederen oplysninger om den unge til Jobcentret, som overtager etableringen af praktikken.

Unge under 25 vil altid kunne kontakte Ungdommens Uddannelsesvejledning, for at blive guidet eller få hjælp til at komme videre i uddannelsessystemet, eller evt. få et praktikforløb, der kan gøre dem afklaret i forhold til valg af uddannelse. Virtuelle møder er en mulighed, hvis den unge efterspørger dette.

Er en ung i målgruppen vil den unge modtage et informationsbrev, hvor den unge tilbydes vejledning, dette brev samt de informationer forældre og de unge løbende har fået gennem grundskolen gør, at den unge kender til muligheden for vejledning gennem Ungdommens Uddannelsesvejledning. Er den unge over 18 år, kan den unge fravælge hjælpen fra Ungdommens Uddannelsesvejledning.

I tilfælde af, at Ungdommens Uddannelsesvejledning får en henvendelse eller på anden vis viden om, at en ung er udenfor uddannelse/ beskæftigelse, og ikke har en ungdomsuddannelse, tages

der telefonisk kontakt. Lykkedes dette ikke, fremsendes der brev med tilbud om vejledning. Er der ikke mulighed for at komme i kontakt med den unge via brev eller telefon, kontaktes forvaltningen/integrationen eller ungdomsuddannelser, hvor vi kan tænke den unge er tilknyttet, for at få opdaterede kontaktinformationer eller afklaring på, hvad den unge er i gang med.

Der sker en kontinuerlig opfølgning på, om de unge er på vej mod uddannelse eller fast tilknytning til arbejdsmarkedet, ved at Ungdommens Uddannelsesvejledning tager kontakt mindst 2 gange årligt.

Vejledningen af 18-24 årige unge, tilrettelægges og prioriteres, så den opsøgende og opfølgende indsats især rettes mod unge, der skønnes at have behov for en særlig vejledningsindsats. Vejledningen kan bestå af samtaler, praktik og evt. besøg på ungdomsuddannelse eller FGU, evt. koordinering af indsats med samarbejdspartnere og der opdateres eller udarbejdes en KUI plan, hvor Ungdommens Uddannelsesvejledning evt. udarbejder en målgruppevurdering til FGU.

Ungdomsuddannelserne er orienteret om, at Ungdommens Uddannelsesvejledning gerne deltager i møder på ungdomsuddannelse, omkring frafaldstruede unge, og kan i samarbejde med afdelingen "Job, Unge & Integration", yde vejledning til unge under 30 år, der har et uddannelsespålæg.

For unge, der er målgruppevurderet til FGU, er der fra UU en tæt opfølgning og kontakt til de unge på FGU.

Kommunerne fik den 1. januar 2019 ansvaret for målgruppevurderingen af unge til FGU. Målgruppen for FGU er unge under 25 år, som ikke er omfattet af undervisningspligten, og ikke har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse eller beskæftigelse, og har behov for en særlig forberedende indsats for at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

Målgruppevurderingen til FGU kan også tilbydes unge, som er underlagt 15-17-åriges pligt til at være i uddannelse eller beskæftigelse samt til uddannelseshjælpsmodtagere under 25 år med uddannelsespålæg.

For at imødekomme unge med behov for vejledning på ungdomsuddannelserne, har ungdomsuddannelserne en mulighed for at tilkendegive, at en ung er frafaldstruet via systemet.

Ungdomsuddannelserne kan altid henvende sig til Ungdommens Uddannelsesvejledning, og invitere til møde omkring den unge. Dette er en mulighed for alle borgere fra Tønder Kommune, også unge der studerer på en ungdomsuddannelse uden for kommunen.

Evalueringer og statistik

Ungdommens Uddannelsesvejledning udarbejder evalueringsmaterialer til brug i forbindelse med kollektive vejledningsaktiviteter som introduktionskursus, brobygning og virksomhedsbesøg. Dette for at få konkret viden om hvad der virker, samt hvad der eventuelt skal ændres.

Resultaterne af elevernes og lærernes evalueringer præsenteres for ungdomsuddannelserne og virksomhederne, så de får en tilbagemelding på de aktiviteter de har været involveret i, og dermed får mulighed for at skabe kontinuerlige forbedringer ud fra brugernes tilbagemeldinger.

De unges evalueringer præsenteres for ungdomsuddannelserne på et samarbejds møde, hvor kommende års indhold og planlægning også er på dagsordenen, mens unges evalueringer af virksomhedsbesøg bliver tilsendt de enkelte virksomheder.

I marts udarbejdes der statistisk materiale om de unges uddannelsesvalg efter grundskolen, dette materiale fremgår af <https://uutoender.dk/>

Offentliggørelsen af de nyeste tal, kommer samtidigt med at ministeriet offentliggør deres tal.

Efterspørges yderligere statistiske materialer forsøger vi at efterkomme disse, så vidt der er mulighed for at trække valid statistisk materiale via vejledningssystemet Uno ung.

Afsluttende kommentar

I Ungdommens Uddannelsesvejledning afsluttes opgaver løbende, mens nye kommer til, derfor er samarbejde med øvrige KUI/UU Centre af betydning, både i forhold til UJ-aktiviteter og kollektive vejledningsaktiviteter, men også i forhold til de systemer vi arbejder med og det statistiske materiale vi udarbejder.

Lovgivning, såvel som kommunale og regionale projekter og implementeringen af den nye EPX kan have indflydelse på årsplanen. Der vil være formidlingsopgaver både i forhold til grundskoler/fri- og privatskoler, men også til forældre og elever, samt samarbejdspartnere.

Portalen www.optagelse.dk, hvor de unge søger ungdomsuddannelse, er under løbende revidering, derfor deltager Ungdommens Uddannelsesvejledning i diverse webinarer, der udbydes af både e-vejledning, regionen, KL og undervisningsministeriet, bl.a. gennem div. webinarer har Ungdommens Uddannelsesvejledning også muligheden for, hele tiden at holde sig orienteret om hvad der sker på vejledningsområdet.

Der kan komme ministerielle anbefalinger i forhold til den seneste EVA rapport "Unges valgproces og start på ungdomsuddannelse" (2021) der viser, at mange unge allerede i 8.kl. træffer deres ungdomsuddannelsesvalg og rapporten ""Elevs syn på valg af uddannelse i 8.klasse" (2026), der har undersøgt, hvordan ændringerne i vejledningen de sidste 10 år har påvirket de unges afklaringsproces.

Link til EVA rapporter: [Unges valgproces og start på ungdomsuddannelse. Unges veje mod ungdomsuddannelse](#) og [Elevs syn på valg af uddannelse i 8. Klasse](#)

I kraft af ændringerne og implementering af nye tiltag i uddannelsessystem, vil der de kommende år være mange nye formidlingsopgaver og samarbejder.
